

**Preporuke za rad s djecom uključenom u posebne programe za djecu s
teškoćama u razvoju Dječjeg vrtića Rijeka**

svibanj, 2020.g.

Trenutna situacija s pojavom COVID-19 virusa koja uključuje iznenadne promjene u svakodnevnoj rutini, promjena stila života i povratak u vrtićko okruženje nakon dužeg vremenskog perioda predstavlja velike promjene za svu djecu.

Takvi i slični događaji (poput potresa, gubitka člana obitelji) nazivaju se kriznim događajima, što znači da su:

- a) iznenadni i/ili rijetki događaji koji su izrazito uznemirujući i stresni za većinu ljudi
- b) uključuju prijetnju ili doživljaj gubitka osoba, stvari ili vrijednosti važnih za osobu ili skupinu
- c) ljudi imaju osjećaj da ne mogu sami svladati (izaći iz krize) koristeći uobičajene mehanizme suočavanja
- d) ugrozili ljude na način da dovode do gubitka i uzrokuju osjećaj bespomoćnosti, gubitka kontrole i unutarnje ravnoteže

Nakon pojave kriznih događaja reakcije su različite kod svih osoba po jačini i vrsti pa tako i kod djece. To su normalne i uobičajene reakcije na neuobičajenu situaciju.

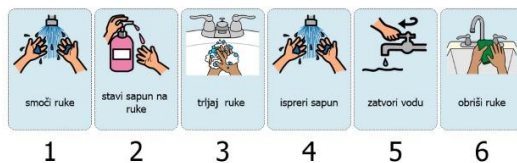
Djeci s teškoćama u razvoju, posebice onih koje uključuju teškoće na području govorno-jezičnog razvoja i komunikacije potrebna je dodatna podrška kako bi razumjeli zašto je potrebno promijeniti svakodnevne navike i uspješno se prilagoditi promjenama u svakodnevnoj rutini. Uzimajući u obzir da djeca s teškoćama u razvoju često ne mogu izraziti svoje osjećaje, strahove i zabrinutost govorom ni riječima važno je razumjeti ponašanja koji mogu biti znakovi povišene anksioznosti ili zabrinutosti. Oni mogu uključivati promjene u dnevnom ritmu spavanja ili hranjenja, povećanu pojavnost stereotipnih ponašanja ili eholalija, razdražljivost ili osjetljivost djeteta na manje promjene u okolini.

Ponovni povratak u vrtić nakon dužeg izbjivanja može dovesti do pojave ponašanja koje upućuju na ponovni proces prilagodbe. S obzirom da trenutne mjere predostrožnosti ne omogućavaju roditeljima boravak u vrtiću/skupini podrška odgajatelja i rehabilitatora će biti od izuzetne važnosti. Iz tog razloga će rehabilitator ili odgajatelj u suradnji sa stručnim suradnikom psihologom kontaktirati roditelja/skrbnika prije samog dolaska u vrtić u cilju prikupljanja informacija o djetetovim ponašanjima i promjenama koje su se dogodile u protekla 2 mjeseca. S roditeljem će se dogovoriti način na koji će dijete pripremiti za ponovni dolazak u vrtić i promjene koje ga očekuju te točno vrijeme dolazaka i odlazaka iz vrtića. Dežurni odgajatelj podcentra dočekat će dijete i roditelja ispred ulaza u vrtić te osigurati dovoljno vremena za ostvarivanje komunikacije s roditeljem i djetetom poštujući mjere socijalne distance. Ukoliko se kod djeteta primijeti povišeni strah od odvajanja od roditelja ili druga ponašanja koja upućuju na osjećaje uznemirenosti ili povišene anksioznosti, preporuka je da dijete ostane s roditeljem i taj dan ne boravi u vrtiću. U tom slučaju dogovorit će se razgovor s roditeljima putem telefona s daljnim smjernicama i savjetima kako bi se pružila podrška djetetu u razumijevanju trenutne situacije.

Temeljem dobivenih informacija od roditelja potrebno je planirati i ciljeve na koje ćemo se usmjeriti u narednom periodu. Prvi i osnovni cilj je stvaranje osjećaja emocionalne dobrobiti i sigurnosti kod djeteta i uspješno prihvaćanje novih promjena u svakodnevnoj rutini.

Temeljem procjene djetetovih vještina odredit će se i načini podučavanja ponašanja u cilju prevencije širenja zaraznih bolesti i očuvanja zdravlja (pravilno pranje ruku, kihanje ili kašljanje u maramicu ili rukav, održavanje socijalne distance). Vizualna podrška može se koristiti kako bi objasnili pravila i specifična ponašanja koja se trenutno očekuju u djetetovom okruženju. Pravila poput načina na koji ćemo pozdraviti osobu kada je vidimo, načina na koji ćemo stupiti u kontakt s prijateljima i članovima obitelji, koliko često i zašto moramo prati ruke su se promijenila. Korištenje vizualne podrška da bi objasnili nova očekivanja ili usvajanje novih vještina (npr. stavljanje maske) olakšat će usvajanje novih obrazaca ponašanja.

Dostupni materijali o pravilnom načinu pranja ruku, slikovnicama i socijalnim pričama s različitom tematikom koje mogu poslužiti nalaze se na mrežnim stranicama Dječjeg vrtića Rijeka.

U ovom posebno izazovnom razdoblju ne zaboravimo važnost rutina – one su ključ predvidljivosti i stvaranja osjećaja sigurnosti kod djeteta. Poštivajući upute za sprečavanje i suzbijanje epidemije COVID-19 za ustanove ranog i predškolskog odgoja obrazovanja HZZJ planirati će se aktivnosti, dnevni ritam skupine (češći boravak na vanjskom prostoru, ritam objeda i popodnevnog odmora) uz očuvanje već postojećih i djeci poznatih rutina.

Za sve roditelje djece uključene u poseban program za djecu s teškoćama u razvoju nastavit će se pružati podrška psihološkog savjetovišta mailom (anita.maric@rivrtici.hr).